

A Magyar Nephrologiai Társaság (MANET) 25 éve különös tekintettel a külkapcsolatokra

Dr. Radó János, Dr. Kárpáti István, Dr. Rosivall László, Dr. Reusz György

Korányi Sándor óta a nefrológiai kutatás Magyarországon élenjárt, ez évszázados hagyományt teremtett. A nefrológia szempontjából is nagy múltú hazánkban - ahol Korányin kívül még oly nemzetközi hírességek is dolgoztak mint *Jendrassik, Ruzsnyák, Földi, Szabó, Gömöri, Kerpel-Fronius, Haynal, Petrányi, Hámori* és még igen sokan mások - felmerül a kérdés, hogyan lehetséges, hogy a MANET 1977-nél *nem előbb* jött létre.

Annak, hogy a Társaság alapítása sokat késett, történelmi (bár ma már nyugodtan mondhatjuk azt, hogy politikai) okai voltak, vagyis a MANET megalapítására *csak jóval a szakma létrejötte után került sor*. Magyarországon leginkább az urológusok voltak az első nefrológusok, ugyanakkor urológus dominált a szakmapolitikai pártvezetők között. Ezért talán nem véletlen, hogy az első műveseállomások urológus kezekben, urológiai klinikákon voltak. Később, főként a rendszerváltozás után, de már az előtt is, a normális fejlődés keretében, a belgyógyászok, gyermekgyógyászok is az őket megillető szerephez jutottak.

A „gyermekbetegségek” kiheverése után az elmúlt 25 évben a MANET igazi szakmai és tudományos, érdekvédelmi, stb. társasággá formálódott, amely a már felemlített nagynevű elődökhöz méltóan, joggal vívta ki a hazai, sőt nemzetközi egészségügy elismerését. Ma 20 tagú vezetőség, elnök (Reusz György), főtitkár (Kárpáti István), 3 ügyvezető alelnök, 2 tiszteletbeli elnök irányítja a MANET-et, melynek 15 bizottságában (1. *Tudományos Bizottság* 2. *Oktatási Bizottság* 3. *Nephrologiai Ápolási Albizottság* 4. *Klinikai Nephrologiai Bizottság* 5. *ROD Bizottság* 6. *Nephropathologiai Bizottság* 7. *Hemodialízis Bizottság* 8. *Peritoneális Dialízis Bizottság* 9. *Transzplantációs Bizottság* 10. *Pszichoszociális és Rehabilitációs Bizottság* 11. *Informatikai / Regiszter Bizottság* 12. *Finanszírozási Bizottság* 13. *Külkapcsolatok Bizottság* 14. *Iffúsági Bizottság* 15. *Nephrologiai Történeti Bizottság*) dolgoznak a tagságból magasan kvalifikált szakemberek. Ezeknek a bizottságoknak a tevékenységét egészíti ki az Ellenőrző Bizottság és az Etikai és Fegyelmi Bizottság, továbbá a vezetőségi ülések állandó meghívottjai (a nephrológia és művesekezelés országos szakfelügyelő főorvosa, az Ellenőrző Bizottság elnöke: UEMS [European Union of Medical

Specialists] delegáltja és a Hypertonia és Nephrologia újság főszerkesztője, valamint a Magyar Transzplantációs Társaság képviselője). A *Hypertonia és Nephrologia* a Társaság lapja, mely az alapkutatástól, a klinikai kutatáson át a továbbképző összefoglaló közleményekig széles spektrumon ad teret publikációknak, de vannak rovatai az esetismertetések, a recenziók, külföldi szakirodalmi referátumok, orvos-történelem, stb. számára is. Főszerkesztője: Radó János.

A MANET szakmai tevékenységét jellemzi *a tudományos munka* minden vonatkozásának a támogatása, *nagygyűlések és kongresszusok szervezése, tudományos pályázatok kiírása, a külföldi kongresszusi utazások és a tudományos utánpótlás támogatása, multicentrikus tanulmányok kivitelezése, a Hypertonia és Nephrologia* valamint a „Kidney & Blood Pressure Research” c. *folyóiratok* támogatása (e folyóiratok szerkesztőségében, mint már említettük Társaságunk képviselteti magát). Kiemelt feladat az oktatás. *A nephrologiai oktatás/képzés – többek között - a Debreceni Nephrologiai Napokon (DNN), az immáron 18. éves angol nyelvű Budapesti Nephrologiai Iskola Tudományos és Továbbképző Kongresszusán,* valamint a Társaság tagjai által írott *nephrologiai tankönyvek* (szerkesztők: Kakuk György, Kiss István és Rosivall László, Haris Ágnes és Radó János, valamint László Rosivall, T. Andreoli és Eberhard Ritz) útján valósul meg. Az elmúlt évben megindult *a nephrologus szakápolói képzés* (NEA). Az iskolarendszerű képzésre az Aesculap Akadémia és az ETI kötött együttműködési szerződést és a szakmai programot a MANET készítette el. A szakképzés felelőse Kiss István. A szakmai irányelveknek a MANET honlapján való elérhetősége támogatja a *gyógyítást*, ami a Társaság legfontosabb prioritása. Ide tartozik a fontos - nemrég indult, a vesebetegség megelőzése, felismerése, korai kezelése, lakossági tájékoztatást is magában foglaló - „*Nemzeti Veseprogram*”.

A Történelmi Bizottság projektjeiként 2011-ben megvalósultak az alábbi életrajzok, a Magyar Nephrologiai Nagyjairól: Radó János: Gömöri Pál; Szalay László: Petrányi Gyula I. és II.; Bartha Jenő: Bálint Péter. Bálint András színigazgató: Bálint Péter. Gács János: Gerő Sándor - melyek jelenleg már a Társaság Történelmi Bizottságának honlapján olvashatók, ill. megjelentek, vagy sajtó alatt vannak a Hypertonia és Nephrologia lapban. Megemlékezés történt Fodor Imre születésének 120 évfordulójáról, a hazai diuretika fejlődéstörténete előadás keretében a pécsi V. Hámori Artúr emléknapiakon (Radó János).

A Társaság elismerései, díjai közül *a Korányi Sándor díj, a "Magyar Nephrologiai Társaság Tiszteletbeli Tagja, „A Magyar Nephrologiáért Életműdíj”* valamint a *Vesealapítvány Díjai a Nephrologiáért Életműdíj, a Taraba István és a Hársing László Díjak* a legfontosabbak, melyekkel a Társaság kiválóságait jutalmazza.

A hazai kapcsolatok közül kiemelendő a más orvosszakmai társaságokkal: a Magyar Hypertonia Társasággal, a Magyar Diabétesz Társasággal, a Magyar Laboratóriumi és Diagnosztikai Társasággal, a Magyar Transzplantációs Társasággal, a Magyar Endokrin és Anyagcsere Társasággal való kapcsolat.

Külföldi kapcsolataink erősítésére az új vezetőség létrehozta a Külkapcsolatok Bizottságát. Az első igazán nagy nemzetközi kapcsolatrendszer életre hívó aktivitás a Társaság életében az ERA-EDTA 1986-os budapesti megrendezése volt, ami oroszánrészben a MANET legfőbb alapítójának Taraba Istvánnak az érdeme. Ugyancsak kiemelkedően fontos esemény volt a Budapesten rendezett Nemzetközi Gyermeknephrologus Társaság (International Pediatric Nephrology Association, IPNA) Kongresszus. A KÜLKAPCSOLATOK BIZOTTSÁGA (Elnök: Rosivall László, Titkár: Tislér András, Tagok: Kiss István, Koller Ákos, Mucsi István, Nagy Judit, Sonkodi Sándor, Szabó Attila, Túri Sándor) ma ezt a hagyományt folytatja.

A Magyar Nephrologiai Társaság 2004-ben az „*International Society of Nephrology*” társult tagjává vált. ERA-EDTA Council tag volt Sonkodi Sándor, Nagy Judit és Rosivall László. Reusz György a 2010 Birmingham-i és a 2011-es Dubrovnik-i kongresszusok tudományos bizottságaiban volt tag, míg Rosivall László ugyanilyen szerepet tölt majd be az EDTA-ERA 2012. Párizs-i kongresszusán.

Külkapcsolatainkat erősítette, hogy a Magyar Nephrologiai Társaság, a Budapesti Nephrologiai Iskola és az orvosegyetemek meghívására számos elismert külföldi kutatót üdvözölhattünk az elmúlt években is Magyarországon. Hazánkba látogatott a Lengyel Nephrologiai Társaság elnöke, aki egyben az ERA-EDTA főtitkára (Andrzej Wiecek), a Nemzetközi Vesetársaság (ISN) leköszönő elnöke Bernardo Rodriguez-Iturbe, Goce Spasovski, az ERA-EDTA Oktatási Bizottságának elnöke, Jan T. Kielstein Hannoverből, aki a halálos Coli fertőzés németországi miniszteri biztosa volt, Rainer Oberbauer nephrologus-epidemiológus, Karl Skorecki nephrologus-genetikus, Vladimir Tesar, az ERA-EDTA Kongresszus elnöke, David G. Warnock a Fabry betegség nemzetközi hírű szakértője, Marc De Broe, Harold Helderman, Gerald Schulman, Simin Goral ismert nephrologusok.

A MANET ez évi Nagygyűlésének immunológiai szekciójában előadást tartott az Olasz Nephrologiai Társaságból Rosanna Coppo, aki egyébként az ERA-EDTA adminisztratív apparátusának egyik vezetője.

A külkapcsolatokat erősítette a nemzetközi nephrologiai szervezetekkel való együttműködés is. Budapesten lesz a *Vesealapítványok Nemzetközi Szövetségének 13. Kongresszusa (IFKF)*, 2012. augusztusában (elnök: Dr. Rosivall László). Az elnököt - mint a Nemzetközi Társaság

Nephrologiai Világfejlesztő Bizottság tagját (ISN-GO) - felkérték a Közép-Kelet Európai Regionális Bizottság elnökségére is. Magyar javaslatra a (Nemzetközi Nephrologiai Társaság és az IFKF által szervezett) *6. Világ Vesenapja* alkalmából figyelemfelhívó levél kiadására került sor, melyről az IFKF Kongresszuson is beszámoltak Vancouverben.

Reusz György MANET elnök és Sonkodi Sándor az ERA-EDTA Immunonephrology Working Group tagjai lettek. Szabó Attilát és Reusz Györgyöt az Európai Gyermeknephrologiai Társaság (European Society of Pediatric Nephrology, ESPN) oktatási bizottságának tagjai közé választották. Utóbbi az ESPN Council tagja volt 2004-2006 között. Reusz György az Európai Gyermeknephrologiai Társaság küldötte is lett a Nemzetközi Gyermeknephrologus Társaság (International Pediatric Nephrology Association, IPNA) vezetőségében. Nevezett, az IPNA Council tagja volt (2002-2007) és jelenleg is az (2011). Tulassay Tivadar az IPNA Kongresszus elnöke volt.

Pierre Ronco, aki az 2012-es Párizsi ERA-EDTA kongresszus leendő elnöke Radó Jánossal és Rosivall Lászlóval filmriportot készített Brüsszelben. Ez a video-interjú része lesz az európai nephrologiai filmnek, illetve az Európai Nephrologiai Archívumnak.

Nem felsorolható a helyhiány miatt a több magyar résztvevő aktivitása a nemzetközi nephrologiai kongresszusokon, ahol többen üléselnökséget, a tudományos ill. szervező bizottságokban való részvételt vállaltak előadásuk illetve poszterük prezentálása mellett.